

Flere end vi tror

Af Kia Ditlevsen

Rydningen af Ungdomshuset føltes som et meget konkret angreb på bestemte politiske ideer, og berørte potentielt alle der deler modkulturens værdier om selvstyre og afvisning af egoisme, markedslogik og regulering.

Da Ungdomshuset blev ryddet, opstod en bølge af protester, hvis styrke og størrelse kom bag på alle. At husets faste aktivister ville reagere stærkt, var de færreste nok i tvivl om inden, men hvorfor fik rydningen så mange andre til at handle?

»Det var en nødvendighed for mig at reagere. Det føltes som at være i undtagelsestilstand. Man er nødt til at gøre noget, fordi det er det eneste i ens hoved«, fortæller en af dem, der gik på gaden efter rydningen, og aldrig har været aktivist i Ungdomshuset. En anden havde ikke troet, at hun personligt ville blive ked af det – men det gjorde hun og det fik hende til at indse perspektiverne, siger hun. Deres fortællinger bakkes op af mange andres. Rydningen ramte dem følelsesmæssigt, så de var nødt til at vælge hverdagen fra og reagere. Aktionen, demonstrationer, gadekampe, folkekøkkener, infopoints og diskussioner erstattede studier, skole og arbejde i en periode, og selvom intensiteten nu er gået lidt af, er alt ikke bare som før.

Nye alliancer

Protesternes omfang skyldes, at mange forskellige mennesker følte sig ramt af den samme begivenhed. Rydningen og den vrede, frustration og tomhed den medførte, knyttede enkeltpersoner og netværk sammen, som før ikke nødvendigvis havde noget særligt med hinanden at gøre. Heri ligger også muligheden for mere faste samarbejder og en opblomstring af en social bevægelse - nye alliancer har allerede vist sig med bl.a. årets største 1.maj-demonstration, som blev arrangeret af grupper, der i mange år holdt konkurrerende arrangementer; redaktionen bag dette SALT-Tema; og arrangementer i Folkets Hus på Nørrebro. Nye grupper er også på vej, fortæller en af de aktionerende: »Man kunne lige pludselig mærke, at man virkelig har brug for nogle

at samles med. Nogle at kunne organisere noget med«. Andre er genopstået, som 'Grå blok', der består gamle bz'ere der i sin tid fik huset på Jagtvej.

Mere end et hus

At rydningen ramte folk i maven, betyder ikke at protesterne er apolitiske. De er i høj grad politiske. De skyldes dels forholdet til det konkrete hus – som en del af ens personlige, politiske historie eller som uafhængig kultur – men samtidig meget mere. Ungdomshuset var et symbol på alternative livsmåder, som modkultur stillede det sig i synlig opposition til samfundets gældende logikker. Derfor følte rydningen som et meget konkret angreb på bestemte politiske ideer, og berørte potentielt alle der deler modkulturens værdier om selvstyre og afvisning af egoisme, markedslogik og regulering. Den gav folk en enorm vrede, en nu-er-det-nok!-følelse, som er rundet af en generel frustration over en by og et samfund som bevæger sig i en forkert retning – »Rydningen er jo også et angreb på mine værdier. Jeg reagerede også på en politik som regeringen og borger-rep'en har ført i årevis«, som en aktivist siger.

Regulering og rummelighed

Danmark bliver mindre og mindre rummelig og solidarisk – både hvad angår holdningen til andre mennesker og forestillingerne om 'det rette liv'. Det viser sig fx i den københavnske byudvikling, asyl- og integrationspolitikken, den mellem menneskelige tolerance og et øget fokus på det man kan kalde livspolitik – regulering af individets livsmåde.

Fra børnehaven skal den personlige udvikling målrettes og effektiviseres til et konkurrencesamfund, som ikke har plads til 'fjumreår', kreativitet, alternative livsbaner eller kollektivitet. Instrumentelle og økonomiske logikker er blevet styrende for livsvalg og menneskelige relationer, CV'et og de karrierefremmende netværk skal plejes og livet styres efter succeskriterierne: karriere, kernefamilie og forbrug. Reguleringen rammer individuelt gennem politiske og forvaltningsmæssige tiltag og et nærmest altomsluttende normsæt, som påvirker vores krav til os selv, og måder at være på. Der mangler en stærk modstand hertil – Ungdomshuset var ét modbillede med sin kompromisløse afvisning af formynderiet og totale mangel på respekt for samfundets autoriteter og konforme forestillinger.

Fælles handling

Da det symbol på modstand forsvandt, påvirkede det mange som på den ene eller anden måde føler sig klemte af samfundets indsnævrende normer, ikke vil give efter for reguleringspresset og som politisk modsætter sig samfundets ensretning og markedslogikkens dominans. Protesterne handler derfor (også) om hvilke logikker og værdier der skal være fremherskende og styrende for samfundet og de liv der skal leves i det. En diffus fornemmelse af at der er noget galt, overordnede samfundsanalyser eller personlig utilfredshed er svære at omsætte til aktion. Som politisk symbol var Ungdomshuset let at reagere på. Salget, rydningen og

nedrivningen har konflikt-elementer, som tilskynder til handling, nemlig: en klar oplevelse af uretfærdighed og nogle der udøver uretfærdigheden, som man kan definere et kollektivt modstands-vi i modsætning til.

Protestudladningen blev kraftfuld fordi den, da der blev taget hul, var presserende for utrolig mange. Det er en uhomogen gruppe af mennesker, der reagerede på rydningen af Ungdomshuset, og utallige bevæggrunde og indfaldsvinkler er blevet bundet sammen i og af fælles handling. Måske er vi først lige begyndt.

Artiklen har tidligere været bragt i tidsskriftet SALT.

Kia Ditlevsen er sociologistuderende og aktivist.